

Патријарх Порфирије: Наши ставови су увек израз наше вере, израз система вредности по којем живимо, а тај систем вредности се садржи у Јеванђељу Христовом



Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије началствовао је 13. марта 2022. године, на Недељу Православља, светом архијерејском Литургијом у храму Светог Саве (фотогалерија).

Саслуживали су преосвећена господа епископи ремезијански Стефан, хвостански Јустин и марчански Сава, архимандрит Прокопије, протојереј-ставрофор Стојадин Павловић, протојереји Ненад Јовановић, Драган Шовљански и Иван Штрбачки, јереји Бранислав Кличковић и Далибор Стојадиновић, протођакон Младен Ковачевић и ђакони Драган Радић, Радомир Врућинић, Синиша Дувњак, Станислав Јоцић и Србиљуб Остојић. У наставку доносимо беседу Његове Светости Патријарха г. Порфирија:

-У име Оца и Сина и Светог Духа! Браћо и сестре, данас читава Црква, сво Православље, слави победу над иконоборцима. Од 9. века па до данас у Цркви нашој установљен је празник који се зове Недеља Православља. Једном речју, победом над иконоборцима 843. године Православна Црква је по многим питањима која су потресала верне хришћане коначно формулисала своју веру 843. године на Сабору у Цариграду. Том победом, пре свега, посведочена је вера у Богочовека Христа, посведочена је истина да је Он потпуни Бог и потпуни човек у Личности Сина Божјег. Осведочена је истина да је човек створен као икона Божја и да је створен не за пролазности него за Царство Божје, за вечност. Посведочена је и свету показана истина да је могућа заједница између Бога и човека у Цркви Сина Божјег, у Цркви Христовој. Та истина или све истине које су осведочене на Сабору на Недељу Православља у Цариграду нису плод људских домишљања, нису плод људског гласања и одлучивања, нису плод одлуке већине, него су израз и плод Откровења Божјег.

Истина о Христу Богочовеку, Истина о Богу, али у тој истини и истина о човеку, јесте истина која је нама откривена и у којој ми можемо да учествујемо искључиво и само вером, али вером не као интелектуалним уверењем и убеђењем, него вером као свеукупним, егзистенцијалним и онтолошким нашим ставом, вером као изразом читавог нашег бића које је живо искуство заједнице Бога и човека, вером која је многим саблазан, а другима такође и безумље, јер вера наша која извире из Јеванђеља Христовог има своја специфична правила, своје унутарње механизме, своју архитектуру. Наша вера из тог разлога није напросто наш став, одговор на питање шта мислимо о овој и оној теми. Наши ставови су увек израз наше вере, израз система вредности у којем и по којем живимо. Тај систем вредности се садржи у Јеванђељу Христовом. Тај систем вредности не зависи од времена и простора, од епохе, нације, боје коже или, данас, држава по којима хришћани и православни живе. Тај систем вредности није обележен ничим што има за циљ пролазне људске вредности, Није везан ни за државе, ни за нације, ни за полове, ни за континенте. То је универзалан систем вредности. Зато многи који своје животне темеље на конформизму и интересима склапају и скрајају нове и нове системе вредности, уз помоћ којих пре свега хоће да остваре своје интересе, а притом иако често говоре о слободи и, наравно, о демократији и људским правима, све то користе као одећу да би остварили своје парцијалне интересе. Ми, наравно, као хришћани православни Јеванђељем и вером знамо да јесте тако. Међутим, то нас не изненађује и не узбуђује. Одувек је тако и биће до краја света и века, јер за оне које би хтели

да живе искључиво на темељима и оквирима пролазних вредности постављајући себе за меру и мерило, за њих је Христос не само вишак, него су Христос и Његово Јеванђеље за њих сметња.

Сетимо се приче кад је Христос исцелио гадаринске бесомучне демонизоване. Гадаринци уместо да су Га славили због тог чудесног догађаја рекли су: Иди од нас, не требаш нам. Зашто? Зато што су се бавили пословима који не могу бити у складу са вољом Божјом, не могу бити у складу са откривеном истином и Јеванђељем Христовим. Зато Христос и његове вредности сметају, разобличавају оне који би да по своме калупу, острашћеном уму, по нечистом срцу да намећу себе и своје моделе другима и имају од тога само њима знане добити и користи. Зато кажу за Православну Цркву, а то значи за Јеванђеље Христово, да је оно старомодно, да штити вредности које су превазиђене, ново је доба. Реч ново је доба није нова. Она се чула од времена Христових и опет слушаће се до краја света и века. Сваки пут кад се појави онај који би да покори људске душе себи, облачећи се у јагњећу кожу, говори о новом добу. Кажу: Црква треба да буде модерна. Ми знамо да Црква нити је старомодна, нити је модерна. Она је Христова и увек савремена, увек актуелна, увек одговара, даје могућност ономе који тражи истину, који чезне за вечношћу, за љубављу. До ње се у Христу и Христом долази. Она даје могућност да свако добије одговор на своја суштинска, најдубља питања.

Ових дана у једној песми чуо се стих: Шта ћемо сад? Ја сам и читаву песму и тај стих разумео на следећи начин: покушавамо да будемо савршени споља – славни, леви, моћни, богати и тако даље, а онда дође један мали квар у нашем животу. Дођемо у граничну ситуацију, како то кажу мудри људи данас, и онда схватимо да од свега тога споља нема никакве помоћи. Шта ћемо сад? И на то питање: Шта ћемо сад?, одговара Христос. И Црква је зато не само савремена, него вечна, јер одговара на вечна питања и даје могућност свакоме ко трага за смислом свога постојања у историји и вечности. Дарује ту вечност.

Наша правила живота јесу Јеванђеље које никога не игнорише, никоме се не намеће, никога не укида, али изнутра говори свакој души: ми никада нећемо оговарати оне који нас оговарају, ми никада нећемо отимати онима који нама отимају, ми никада нећемо гонити оне који нас гоне, све ово хипотетички и условно. Ми знамо да то нимало није једноставно, али то је принцип, то је правило. Од тог принципа и правила одступаћемо често и жестоко падати – први ја – али знаћемо да је то правило, да је то закон на који нас Господ

позива. Никада нећемо бити немилосрдни према онима који то према нама јесу, него ћемо увек показати милосрђе. Никада нећемо оставити без опроштаја оне који нама неће да опросте, и тако редом... То није слабост, то није немоћ, него је то реч Христова који каже: Ко хоће да пође са мном, нека узме крст свој и пође са мном. И јарам је мој благ. Дакле, да узмемо крст свој и пођемо за Христом, то је позив. То значи поистоветити се са Његовим умом, са Његовим срцем. Дакле, наш систем вредности јесте ум Христов, срце Христово, свеукупно наше биће охристовљено и зато никада нећемо бити мили и по вољи свима и свакоме.

Ми смо данас прочитали у Литургији Светог Василија Великог све оно што је наша вера. Литургија је Царство небеско међу нама, то су наша правила. Кажемо: Господе, наоружај нас оружјем истине, добре сачувај у доброти Твојој, рђаве добротој Твојом обрати у добре. Затим се молимо за бракове да буду честити, за децу, молимо се да Господ буде са удовицама, са онима који путују, да буде са онима који су под судским ислеђењем, са онима који су у рудницама, који су у изгнанству. Онда кажемо: Боже наш, буди милостив и свима онима којима је потребно Твоје велико милосрђе и онима који нас воле и онима који нас мрзе и тако даље и тако редом... Наш систем вредности је дефинисан Недељом Православља, а то је откривена истина Божја, а не наше домишљање.

Браћо и сестре, нека би Господ да чувамо своју веру, јер онда ћемо увек имати изнутра невидљиви, непогрешиви критеријум како и шта прихватати што долази из овог света. Понекад ће то бити изазов и биће атрактивно и нећемо моћи лако да се одупремо, можда ћемо и пасти, али имаћемо увек луку у коју ћемо моћи да се вратимо, а то је Црква Христова, то је православна вера. Чувајмо веру своју, јер од начина на који верујемо зависиће и циљ ка којем тежимо и начин нашега живота. Рекао је старац Тадеј: Какве су вам мисли, такав вам је живот. Нека би Господ све благословио! Срећан и благословен данашњи дан, празник Недеља Православља!





















































